

**Miasto Jelenia Góra realizuje projekt dofinansowany
z Funduszy Europejskich pn. „Jelenia Góra - opracowanie dokumentacji
w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”**

Cel projektu: przygotowanie dokumentacji, która może posłużyć do aplikowania o fundusze w ramach nowej perspektywy unijnej.

Dofinansowanie projektu z UE: 1 927 490,77 PLN, w tym:
- 85% ze środków UE,
- 15% ze środków budżetu państwa.

**Spotkanie warsztatowo-informacyjne realizowane jest w ramach zadania
pn. „Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra”**

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

**DELTA
PARTNER**

STOWARZYSZENIE
WSPIERANIA
INICJATYW
GOSPODARCZYCH

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra

Artur Kubica, Dawid Zieliński

Jelenia Góra, wrzesień 2022 r.

WWW.DELTAPARTNER.ORG.PL

Plan spotkania:

1. Istota rewitalizacji w praktyce.

2. Prezentacja obszaru rewitalizacji w Jeleniej Górze – kluczowe problemy, potencjały i wyzwania rewitalizacyjne.

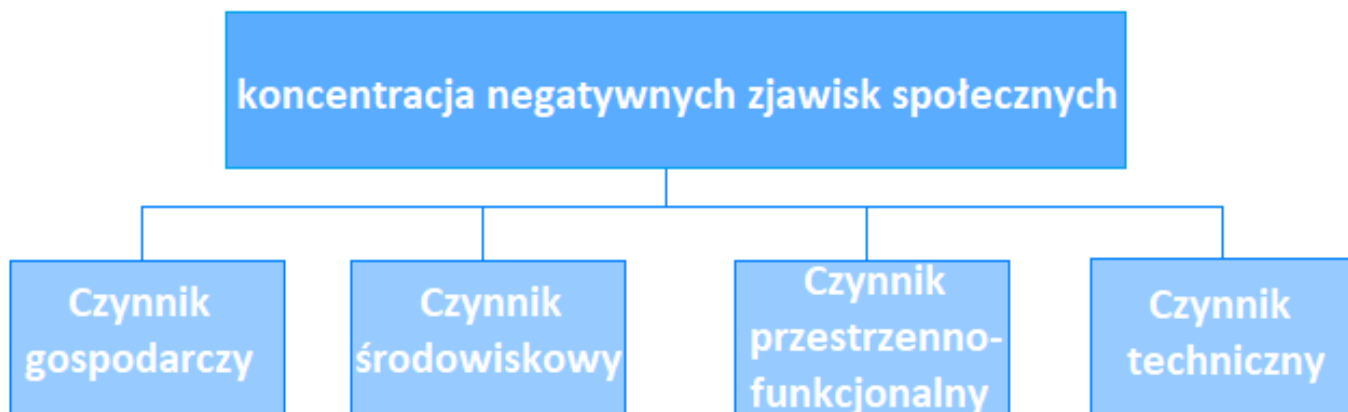
3. Dobre praktyki w rewitalizacji.

4. Nabór projektów – prezentacja narzędzi i doradztwo dla interesariuszy.

Rewitalizacja

stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

- Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Istota rewitalizacji

Program rewitalizacji powinien:

- **koncentrować** się na najbardziej problemowych (zdegradowanych) obszarach,
- przedstawiać **spójną wizję** obszaru zdegradowanego po wyjściu z kryzysu wypracowaną przez samorząd i interesariuszy,
- zapewniać **kompleksowość działań**, koordynację i synergię działań w sferze infrastrukturalnej, społecznej, środowiskowej, efektywności energetycznej itd.,
- umożliwiać większe **zaangażowanie** organizacji pozarządowych i podmiotów bezpośrednio zainteresowanych w działania rewitalizacyjne.

Interesariusze rewitalizacji

Gmina

- mieszkańcy gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- JST i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej,

Obszar rewitalizacji

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji
- właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości
- podmioty zarządzające nieruchomościami na obszarze
- rewitalizacji (m.in. spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, tbs).

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. :

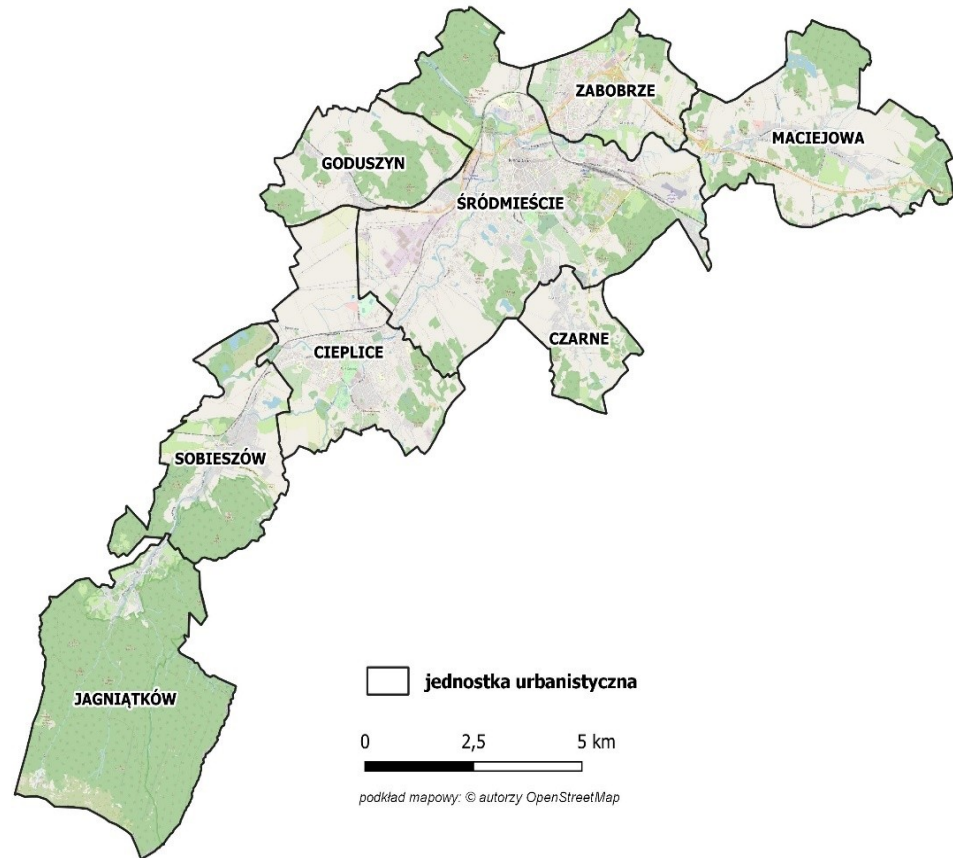
Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto, aby dany obszar mógł być uznany za obszar zdegradowany, musi występować na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar rewitalizacji to natomiast obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszary porównawcze w Jeleniej Górze

Do skutecznego przeprowadzenia delimitacji wykorzystano podział Miasta na jednostki porównawcze:

1. Obszar 1 Cieplice,
2. Obszar 2 Czarne,
3. Obszar 3 Goduszyn,
4. Obszar 4 Jagniątków,
5. Obszar 5 Maciejowa,
6. Obszar 6 Sobieszów,
7. Obszar 7 Śródmieście,
8. Obszar 8 Zabobrze.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Jeleniej Górze

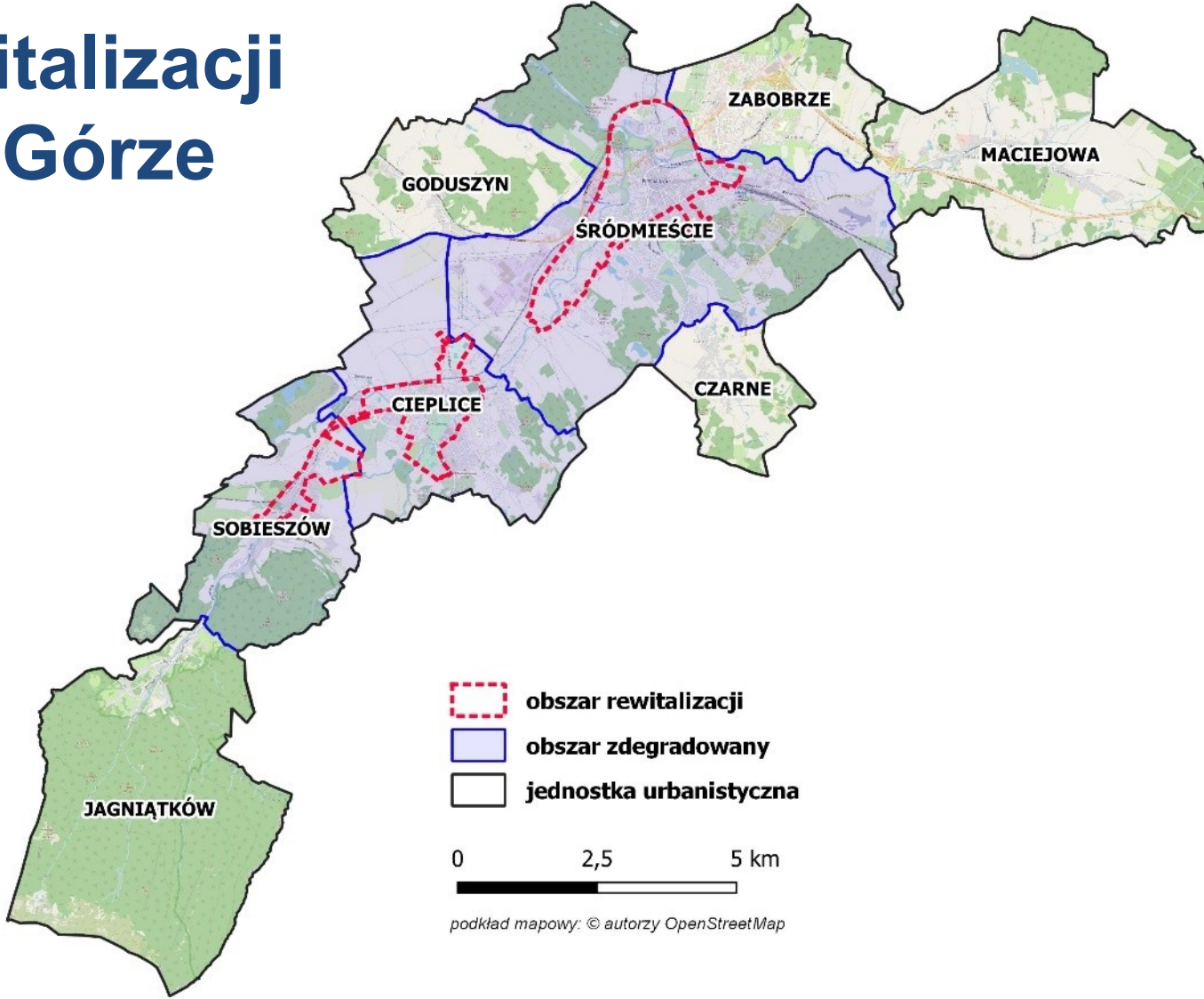
Na podstawie przeprowadzonej diagnozy Miasta wyznaczono obszar zdegradowany obejmujący 3 podobszary: podobszar zdegradowany 1 Cieplice, 6 Sobieszów, 7 Śródmieście.

Następnie, w ramach obszaru zdegradowanego wydzielono obszar do rewitalizacji podzielony na 3 podobszary: podobszar rewitalizacji 1 Cieplice, 6 Sobieszów, 7 Śródmieście.

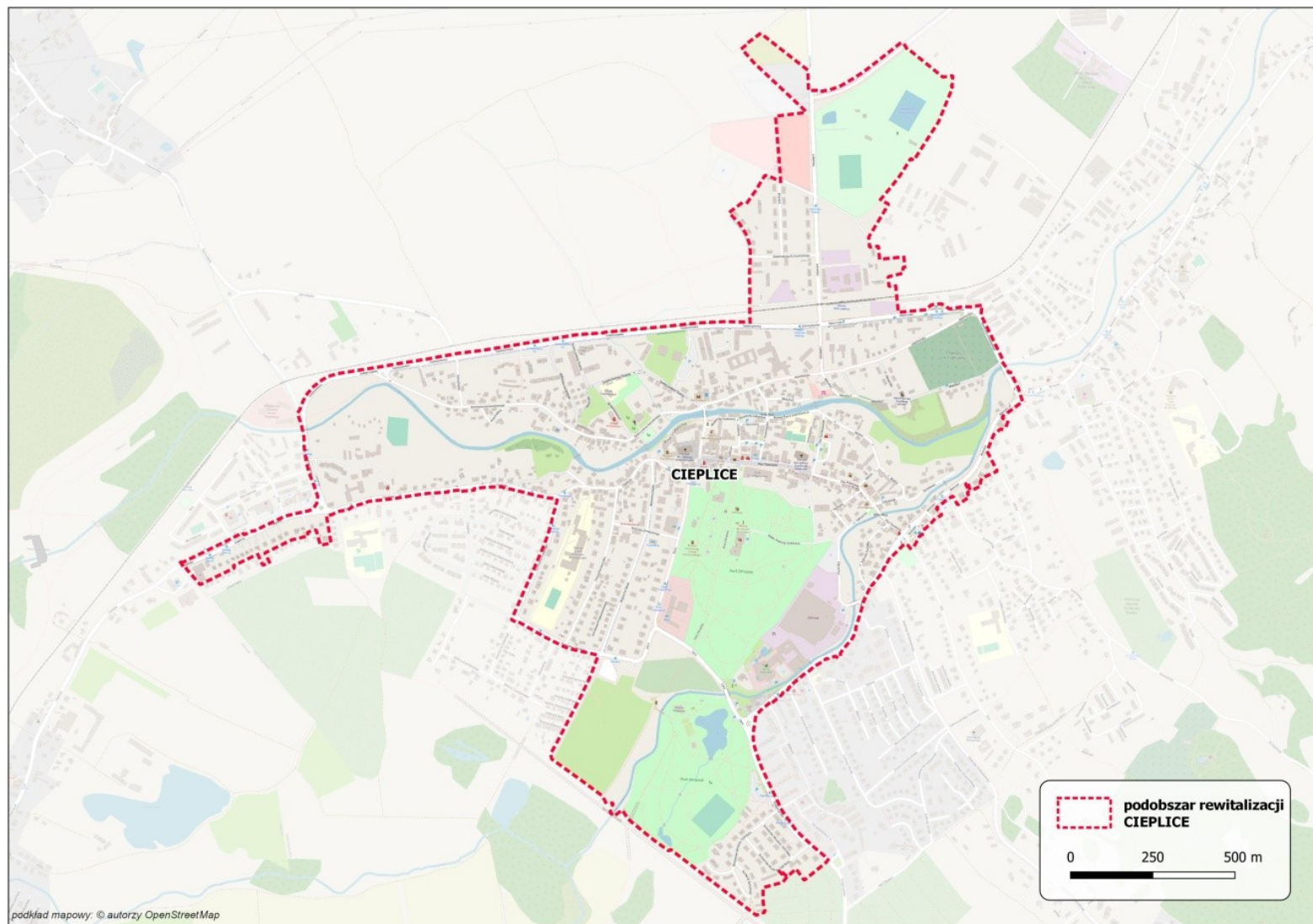
Obszar	Ludność [os.]	% Ludności	Powierzchnia [ha]	% Powierzchni
Obszar zdegradowany	50 470	64,87	5 336	48,86
Obszar rewitalizacji	22 337	28,71	858,19	7,86
Podobszar Cieplice	4 914	6,32	231,57	2,12
Podobszar Sobieszów	1 544	1,98	103,5	0,95
Podobszar Śródmieście	15 879	20,41	523,12	4,79
Miasto Jelenia Góra	77 807	100	10 922	100

Obszar zdegradowany

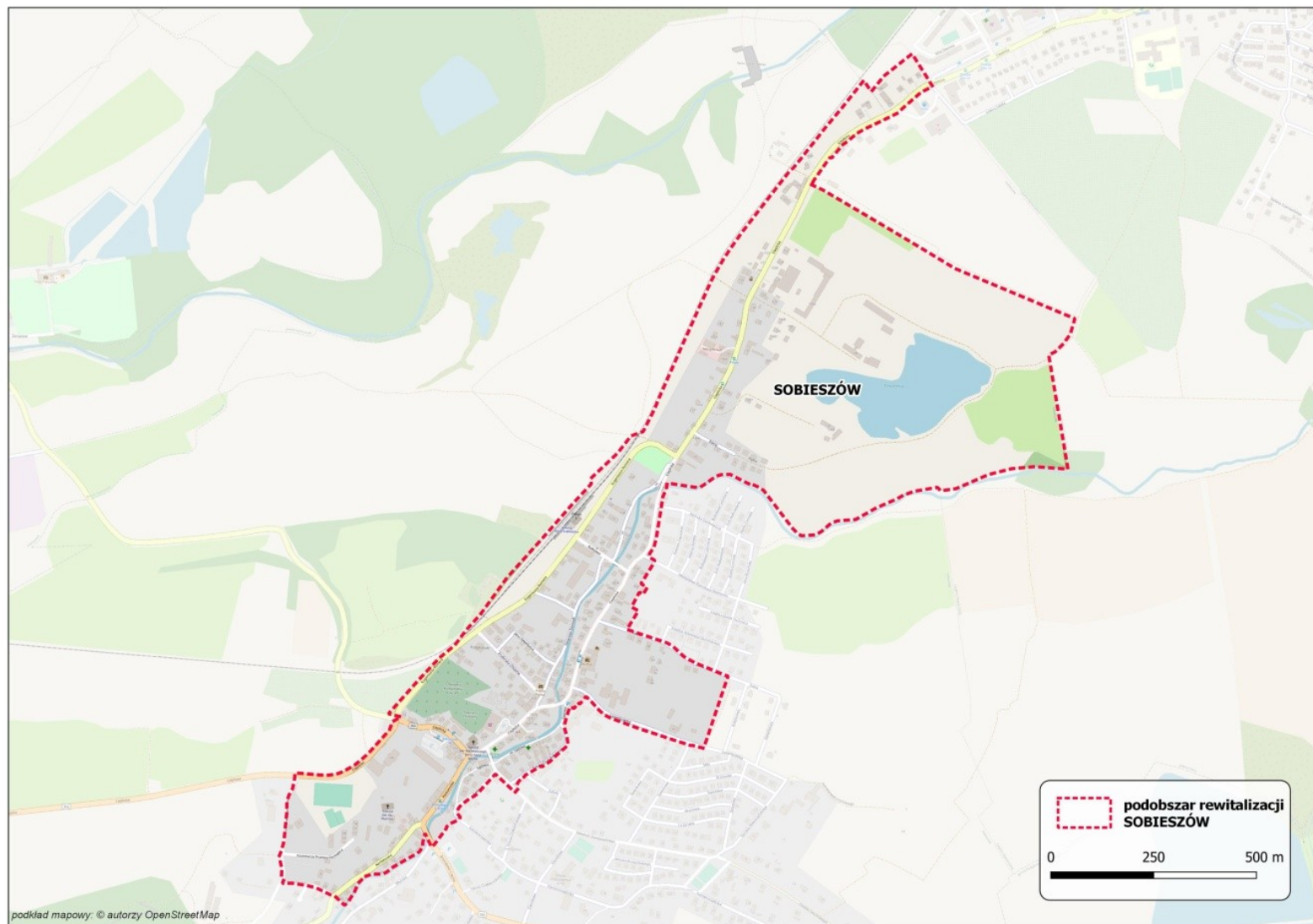
i obszar rewitalizacji w Jeleniej Górze

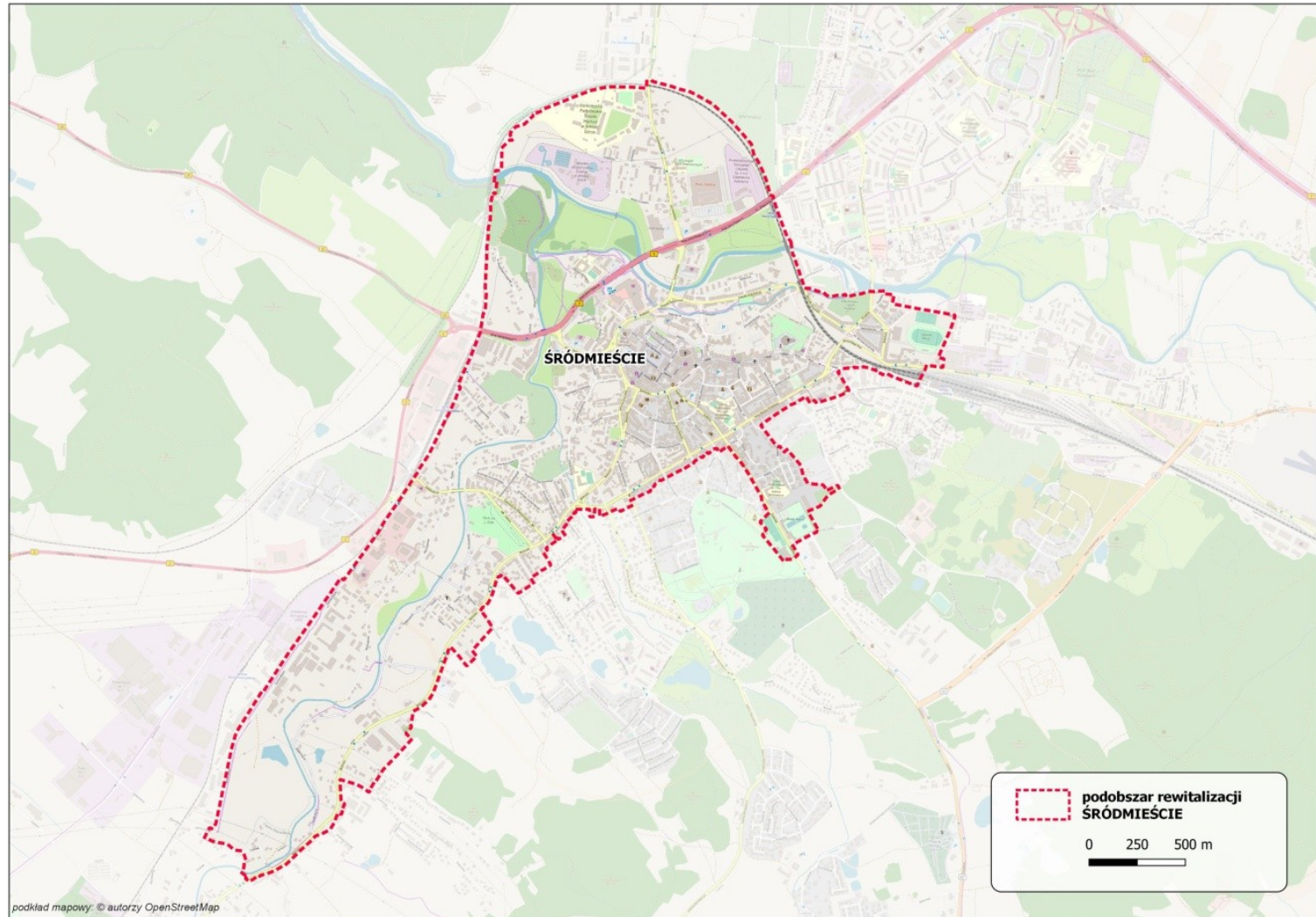
Podobszar rewitalizacji Cieplice

Podobszar rewitalizacji Sobieszów

Podobszar rewitalizacji Śródmieście

Problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji:

- Niższy poziom przyrostu naturalnego,
- Wysoka liczba przestępstw,
- Większa liczba klientów ośrodków pomocy społecznej,
- Większa częstotliwość pobierania świadczeń pomocy społecznej,
- Większa liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych,
- Większa liczba osób doświadczających przemocy,

Problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji:

- Wysoki poziom degradacji infrastruktury technicznej,
- Niska liczba NGO zarejestrowanych na obszarze,
- Niski poziom dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Liczna, zabytkowa zabudowa.

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- Korzystna lokalizacja,
- Dziedzictwo kulturowe,
- Ważny ośrodek turystyczny,
- Uzdrowski charakter Cieplic,
- Potencjał turystyki górskiej i rowerowej,

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- Tereny chronione ze względów przyrodniczych
- Położenie na terenach o walorach krajoznawczych
- Strefa przemysłowa Jeleniej Góry,
- Unikatowe obiekty zabytkowe.

Dobre praktyki rewitalizacji

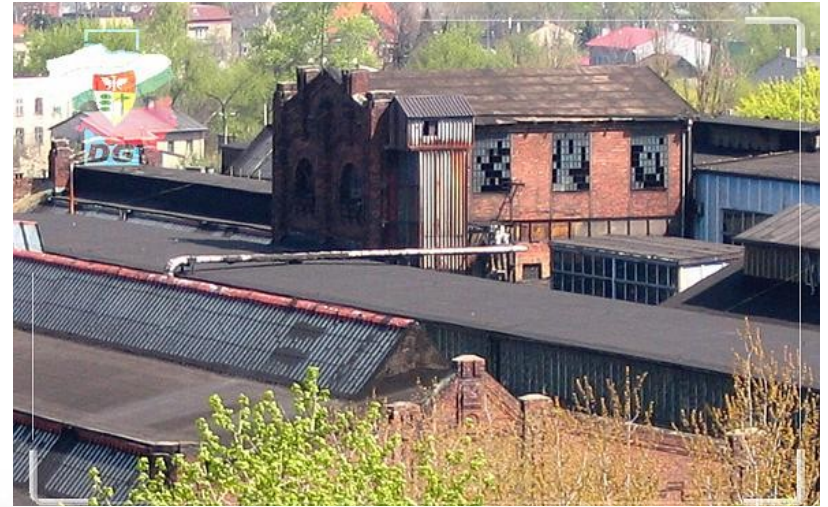
Dąbrowa Górnicza

Wyzwanie: zmiana profilu Dąbrowy Górniczej – z miasta przemysłowego, w miejsce wysokiej jakości życia, wspierania lokalnej tożsamości, centrum miejsc pracy, miasto w których stosowanie będą rozwiązania przyjazne środowisku.

Cel: wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych (teren po byłej fabryce obrabiarek „Defum”, zlokalizowany w sąsiedztwie centrum komunikacyjnego) i nadanie im nowych funkcji miasto i centrotwórczych.

Fabrykę Pełną Życia zaplanowano jako miejsce spotkań, odpoczynku, edukacji regionalnej, gdzie będzie można zobaczyć film, obejrzeć wystawę, napić się dobrej kawy i zjeść coś dobrego. Będzie to miejsce z bogatą ofertą wydarzeń kulturalnych, działań społecznych i ekologicznych.

Przed rewitalizacją

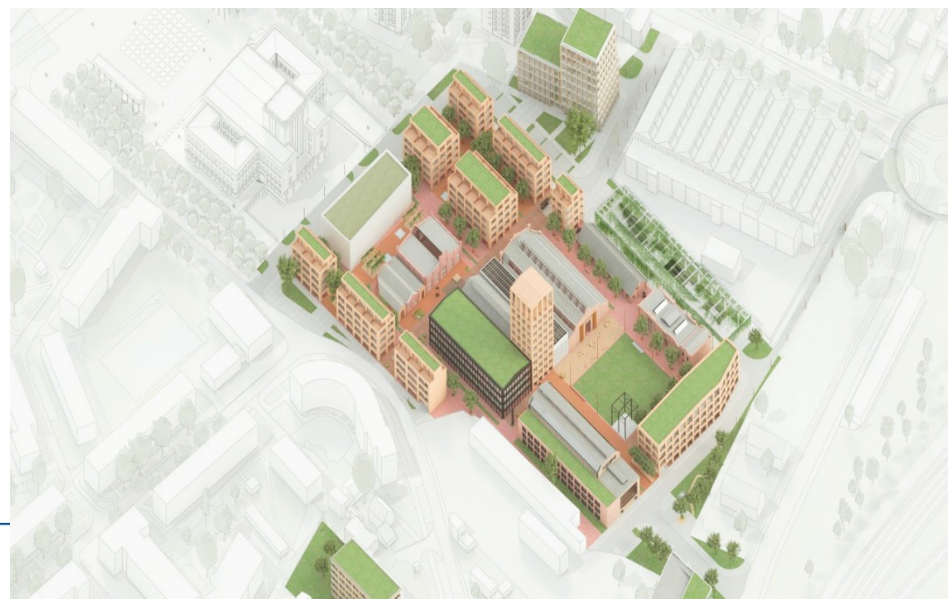
Dobre praktyki rewitalizacji

Dąbrowa Górnicza

- jedno z najistotniejszych przedsięwzięć rozwojowych dla: Dąbrowy Górniczej, regionu Zagłębia Dąbrowskiego oraz wschodniej części obszaru Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
- projekt od 2016 roku prowadzony jest w sposób kompleksowy i integrujący procesy przestrzenne, budowlane, infrastrukturalne i społeczne
- centrum Dąbrowy Górniczej zaprojektowano jako „**miasto w mieście**”

<http://fabrykapelnazycia.pl>

<https://www.youtube.com/watch?v=MEXNcp10lfM&list=PLSoHIHWmvfwojFQ0kjOtvakPSSVkJFBanc&index=4>

Wizualizacje nowego centrum Dąbrowy Górnicyzej

Starachowice OD nowa

Jest jednym z 20 projektów realizowanych na terenie całej Polski, które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast.

Cel: Przygotowanie programu rewitalizacji dla Gminy Starachowice oraz wypracowanie kompleksowych modelowych rozwiązań w zakresie rewitalizacji ze szczególnym uwzględnieniem działań społecznych.

<https://rewitalizacja.starachowice.eu>

Starachowice OD nowa

Program Rewitalizacji Starachowice zakłada 58 projektów, między innymi:

- 1.UTWORZENIE „Impact Hub’u” wraz z przebudową i adaptacją budynku „Pałacyku” wraz z otoczeniem,
- 2.Zagospodarowanie Zbiornika Wodnego Lubianka,
- 3.Zagospodarowanie Parku Miejskiego,
- 4.Utworzenie spółdzielni socjalnej,
- 5.Ekspozycja Hałdy Szlakowiska,
- 6.Starachowickie Centrum Interwencji Kryzysowej oraz Świetlica Środowiskowa „Sukces”,
- 7.Przebudowa obiektów mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej na Osiedlu Wzgórze,
- 8.Modernizacja Starachowickiego Centrum Kultury wraz z zagospodarowaniem otoczenia,
9. Nadanie nowych funkcji północnej linii brzegowej Zalewu Pasternik,
- 10.Podniesienie jakości życia mieszkańcom poprzez rozwój zieleni miejskiej w Starachowicach.

Starachowice OD nowa

Zapraszamy do składania swoich propozycji

w otwartym naborze projektów rewitalizacyjnych

- **Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych
12.09.2022 r. – 30.09.2022 r.**
- Propozycje projektowe można składać w wersji elektronicznej i papierowej w UM Jelenia Góra
- https://ankieta.deltapartner.org.pl/gpr_jelenia_gora_nabor_projektow

Formularz projektowy powinien zawierać:

1. Nazwa przedsięwzięcia
2. Nazwa wnioskodawcy
3. Miejsce realizacji przedsięwzięcia
4. Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia: np. rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki
5. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia np. redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, aktywizacja osób starszych
6. Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
7. Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
8. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia
9. Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji (wskaźniki produktu i rezultatu)

Przykład fiszki projektowej

		REWITALIZACJA DAWNEGO DWORCA KOLEJOWEGO W DŁUGOMIŁOWICACH I NADANIE MU NOWYCH FUNKCJI
1.	Nazwa przedsięwzięcia	
2.	Nazwa wnioskodawcy	Np. Miasto Jelenia Góra, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne itp.
3.	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Dawny dworzec kolejowy od 24 lat podlega systematycznej degradacji, również na skutek gromadzenia się w nim osób nadużywających alkohol, grabieży elementów metalowych i zwykłego wandalizmu. Jednocześnie sołectwo Długomiłowice boryka się z brakiem zasobu mieszkań komunalnych dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie stać je na komercyjny najem lokum. Brakuje również miejsca dla aktywizacji osób starszych, których w sołectwie przybywa, a które chcą się spotykać i integrować.
4.	Cel ogólny przedsięwzięcia	Modernizacja infrastruktury i nadanie obiektowi nowych funkcji (mieszkalnej i społecznej), a przez to niwelacja negatywnych zjawisk społecznych i aktywizacja osób starszych.
5.	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - remont i adaptacja pomieszczeń do nowych funkcji (partner – funkcja społeczna, I i II piętro – funkcja mieszkalna) - remont elewacji budynku, montaż stolarki okienno-drzwiowej - wymiana instalacji elektrycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej, wentylacyjnej, instalacja ogrzewania - montaż zabezpieczeń p.poż., wyposażenie sanitariatów - wyposażenie pomieszczeń na parterze na potrzeby funkcji społecznej (meble, stoły, krzesła, wyposażenie aneksu kuchennego), budowa ciągów komunikacyjnych wokół budynku
6.	Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Ciągi komunikacyjne prowadzące do parteru będą uwzględniały potrzeby osób posiadających trudności w poruszaniu się (brak barier, pochyty). Sanitariaty na parterze dostosowane będą do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Układ pomieszczeń na parterze pozbawiony będzie barier komunikacyjnych.
7.	Miejsce realizacji danego przedsięwzięcia	Długomiłowice, ul. Dworcowa
8.	Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:	1 800 000 zł
9.	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	2022 - 2023
10.	Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu: Liczba obiektów poddanych modernizacji – 1 szt. (protokół odbioru prac)</p> <p>Wskaźniki rezultatu: Liczba lokali mieszkalnych udostępnionych rodzinom w trudnej sytuacji – 2 szt. (umowy najmu mieszkań podpisane z Gminą)</p>

Projekt inwestycyjny uzupełniony projektem miękkim:

Rewitalizacja dawnego dworca kolejowego - po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych obiekt będzie pełnił funkcje społeczne i mieszkalne.

Projekt inwestycyjny uzupełniony został projektem miękkim pn. :

Utworzenie Klubu Seniora w budynku dawnego dworca kolejowego, którego celem jest aktywna integracja osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnością.

Zdiagnozowane problemy:

- występowanie licznych, zabytkowych obiektów wymagającej remontów i rewaloryzacji,
- niski poziom bezpieczeństwa publicznego,
- ograniczony dostęp do usług społecznych i publicznych,
- ograniczona dostępność miejsc integracji i rekreacji dla różnych grup użytkowników,
- niski poziom bezpieczeństwa publicznego,
- wysoka liczba klientów i udzielonych świadczeń pomocy społecznej.

1.	Tytuł przedsięwzięcia	REWALORYZACJA BUDYNKU POKOSZAROWEGO
2.	Podmiot zgłaszający	Np. Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe, instytucje publiczne itp..
3.	Zakres terytorialny	Wskazanie miejsca realizacji przedsięwzięcia
4.	Cele i uzasadnienie potrzeby realizacji przedsięwzięcia	Rewitalizacja oraz nadanie nowych funkcji społecznym budynkom pokoszarowemu. Potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zabezpieczenia unikatowego, materialnego dziedzictwa kulturowego. Po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych obiekt będzie pełnił ważne funkcje społeczne, między innymi centrum edukacji antytotitarnej.
5.	Opis - zakres działań objętych przedsięwzięciem	Przedmiotem inwestycji jest przebudowa budynku dawnych koszar (obozu) wraz ze zmianą sposobu użytkowania. Budynek i teren wokół niego są wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego, co generuje znaczne koszty związane z koniecznym zabezpieczeniem i modernizacją tego obiektu.
6.	Zaawansowanie pracy nad realizacją	Pełna dokumentacja techniczna, wymagane prawem pozwolenia.
7.	Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną.. Przeprowadzone roboty budowlane uwzględniały będą zasady uniwersalnego projektowania w obiektach dla zapewnienia ich dostępności. Obiekt zostanie pozbawiony barier architektonicznych. Ciągi komunikacyjne/chodniki na całym terenie inwestycji wyposażone zostaną w system fakturowych oznaczeń nawierzchni. Wszelkie wyjścia/wejścia na teren posiadać będą odpowiedniej wielkości, czytelne i wyraźne znaki graficzne, piktogramy
8.	Szacunkowa wartość projektu (PLN)	28.000.000,00 zł
9.	Wskaźniki produktu	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.) 1 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt) - 1
10.	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich (osoby): 2000 Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich (osoby): 2000

Projekt inwestycyjny uzupełniony projektem miękkim:

Rewaloryzacja budynku, potrzeba realizacji projektu wynika z konieczności zabezpieczenia unikatowego, materialnego dziedzictwa kulturowego. Po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych obiekt będzie pełnił ważne funkcje społeczne, między innymi centrum edukacji.

Projekt inwestycyjny uzupełniony został projektem miękkim pn.: **Centrum edukacji antytotalitarnej**, którego celem jest ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i wzmocnienie lokalnej gospodarki.

Zdiagnozowane problemy:

- znaczna liczba beneficjentów pomocy społecznej,
- niska funkcjonalność przestrzeni publicznych,
- wysoki poziom degradacji infrastruktury,
- brak dostosowanych do potrzeb mieszkańców miejsc aktywnej integracji społecznej,

**DELTA
PARTNER**

STOWARZYSZENIE
WSPIERANIA
INICJATYW
GOSPODARCZYCH

43-400 Cieszyn
ul. Zamkowa 3a/1

+48 33 851 44 81
+48 33 851 44 82

WWW.DELTAPARTNER.ORG.PL

Dziękuję Państwu za uwagę!